

Financiranje zelenih projektov in projektov krožnega gospodarstva sta ključni prioriteti SID banke

Vgrajevanje trajnostnih dejavnikov v procese financiranja in nefinančno poročanje postaja zaveza tako za banke kot tudi za podjetja posojiljemalce

F ALEŠ OGOREVC
ales.ogorevc@finance.si

V financiranju zelenih projektov in projektov krožnega gospodarstva leži potencial za izboljšanje konkurenčnosti, spodbujanje trajnostne gospodarske rasti, varovanje okolja in ustvarjanje novih delovnih mest, menijo v SID banki.

V banki med drugim trenutno preizkušajo nov vprašalnik ESG-dejavnikov, to je okoljskih, družbenih in upravljaljskih dejavnikov, ki bolj podrobno kot prej ocenjuje okoljsko ustreznost posojiljemalca, hkrati pa dajejo poudarek tudi družbenim in korporativnim dejavnikom.

Vpeljava ODU-dejavnikov
Presoja podjetij z vidika trajnosti so v banki že pred leti zasnovali na podlagi sistema ocenjevanja petih bilanc (finančne, surovinske, okoljske, energetske in inovacijske bilance), ki so dale široko sliko tako o trajnostnih praksah v podjetjih kot o njihovi okoljski, tehnološki in kadrovski zmoglosti, tudi za prehod v poslovni model krožnega gospodarstva. Tako že leta v postopkih financiranja ocenjujejo zahtevane okoljske, tehnološke in korporativne dejavnike, ki jih danes popularno imenujejo ODU-dejavniki (angleško ESG).

V skladu z novimi smernicami EBA so se dosedanje bilance nadgradile z ESG-vprašalnikom, ki ga uporabljajo in tako spremljajo posojila v zvezi z drugim stebrom akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti. Te smernice namreč zahtevajo oceno izpostavljenosti vsakega posojiljemalca ESG-dejavnikom, zlasti okoljskim dejavnikom in vplivom na podnebne spremembe, ter ustreznost blažilnih strategij, kot jih je določil posojiljemalec, vsekakor pa financirani projekti ne smejo škoditi okolju.

Pripravljena je nova aplikacija

Sredi leta 2021 so v SID banki uspešno implementirali no-

vo aplikacijo za identifikacijo in integracijo tveganj ESG-dejavnikov v proces najetja posojila.

ESG-aplikacija je bila razvita na podlagi že omenjenega in v preteklosti uporabljenega točkovanja prek sistema petih bilanc. Nova aplikacija vključuje 31 vprašanj in izbirnih odgovorov o dejavnih ESG, različne integrirane baze podatkov o podnebno kritičnih panogah, taksonomskih dejavnostih in najbolj ogljično aktivnih industrijah, podatke iz prejšnjih ocen (iz uveljavljenega vprašalnika petih bilanc) 170 strank ter omogoča avtomatizirano izdelavo trajnostnega poročila. Celovita ocena iz trajnostnega poročila vstopi v kreditni proces SID banke kot vhodni parameter tako imenovanega BSG-ratinga, ki poleg kreditnega in skladnostnega ratinga oziroma pregleda pomembno vpliva na odločitve o odobritvi posojila. Namreč, skladnost trajnostnih naložb, projektov in posojiljemalcev ocenjujemo tudi z opredeljenimi tehničnimi kriteriji ter tako imenovanimi zahtevami »ne škoduj« (DN-SH - do no significant harm) in zaščitnimi ukrepi.

Uvajajo torej dva načina spremljave trajnostnih vidikov delovanja podjetij. Najprej prek omenjene presoje in spremljave podjetij z vidika ESG-dejavnikov in z njimi povezanih ESG-tveganj, nato pa tudi prek presoje in spremljave poslov okoljsko-trajnostnega financiranja, to je ugotavljanje skladnosti projektov, naložb in dejavnosti s taksonomijo trajnostnega financiranja z oceno učinkov.

Nefinančno poročanje

Podjetja, ki bodo v prihodnje potrebovala financiranje pri SID banki ali kateri izmed poslovnih bank, bodo morala poleg finančnega izvajati tudi tako imenovano nefinančno poročanje v skladu z usmeritvami direktiv EU. Velika podjetja z več kot 500 zaposlenimi morajo v skladu z

direktivo o nefinančnem poročanju in zakonom o gospodarskih družbah poročati o okoljskih dejavnih (raba energije, zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, varovanje okolja, ravnanje z vodo in odpadki, onesnaževanje zraka in tal), družbenih dejavnih (obravnavo zaposlenih, spoštovanje človekovih pravic ...) in upravljaljskih dejavnih (boj proti korupciji in podkupovanju, raznolikost v upravnih odborih podjetij - glede na starost, spol, izobrazbo in poklicno ozadje).

Nekaj zavez bodo imela tudi srednja podjetja - ta bo k nefinančnemu poročanju zavezovala nova direktiva o trajnostnem razvoju podjetij. K nefinančnemu poročanju bodo tako zavezana podjetja, ki kotirajo na reguliranem trgu EU (z izjemo mikro subjektov), in podjetja, ki izpolnjujejo vsaj dva pogoja: bilančna vsota presega 20 milijonov evrov, čisti prihodek presega 40 milijonov evrov, povprečno število zaposlenih v prejšnjem poslovnem letu je večje kot 250.

Za mikro in mala podjetja tu nastaja v določenem časovnem okviru nekakšna konkurenčna prednost, saj z zdaj niso zavezana k tako strogo nefinančnemu poročanju. To pa ne pomeni, da jim pri poslovanju ni treba upoštevati trajnostnih in ekoloških vidikov ter tudi zbiranja teh podatkov. Na primer, pomembno je, da vedo, kaj se z vidika trajnosti dogaja v njihovi dobaviteljski verigi, saj ta lahko neposredno vpliva na njihove poslovne rezultate, in kaj oni sami delajo na okoljskem področju.

Aktualni programi zelenega financiranja

Med trenutno aktualnimi programi z vidika zelenega financiranja opozarjajo predvsem na program Naložbe 3. Namen naložbe je prispevek k obnavljanju in vnovični vzpostavitvi naravnega kapitala, boljše izkoriščenosti in izrabi izdel-

JUREMAKOVEC

Velik poudarek dajemo projektom, ki omogočajo prehod slovenskih podjetij na bolj krožne in trajnostne poslovne modele, v skladu s tem načrtujemo tudi razvoj novih produktov za financiranje zelene tehnologije, izboljšanje energetske učinkovitosti in digitalizacijo. Pripravljamo tudi ustrezne produkte po načelu delitve tveganj, saj dolžniške in lastniške oblike financiranja ne bodo zadostovale za prehod iz rjavega v zeleno.

■ Sibil Svilan, predsednik uprave SID banke

kov, optimizaciji delovanja sistemov, h kroženju izdelkov in snovi, dematerializaciji izdelkov ter k izbiri virov in tehnologij za krožno gospodarstvo. Za te namene je zelo aktualno financiranje obratnih sredstev in naložb z možnostjo jamstva Panevropskega garancijskega sklada (s tako imenovano garancijo EGF), ki podjetjem omogoča pridobitev posojila tudi brez dodatnih zavarovanj. Trajnostnega razvoja in napredka na področju zelenih poslovnih modelov ne bo mogoče doseči brez raziskav in inovacij, zato podjetjem ponujajo po programu RRI3 tudi financiranje različnih razvojnih projektov in naložb, ki bodo pomembno izboljšali poslovne modele oziroma delovne procese, izdelke ali storitve. Zelene projekte pa financirajo tudi z evropskimi kohezijskimi sredstvi Sklada skladov po programih za financiranje projektov celovite energetske preno-

ve javnih stavb in urbanega razvoja. Poleg navedenega je na voljo tudi posredno financiranje prek poslovnih bank, saj lahko podjetja prejmejo ugodno financiranje iz vira SID banke v sklopu financiranja razvoja do okolja prijazne družbe in proizvodnje. Poleg tega pa za financiranje zelenih projektov, po vseh programih neposrednega financiranja, lahko kot vir financiranja uporabijo zeleno obveznico.

Programi v pripravi

V prihodnje bodo v SID banki veliko pozornosti posvetili lastniškemu financiranju, ki na slovenskem finančnem trgu močno zaostaja za potrebnimi in pomeni veliko tržno vrzel. Z Regionalno platformo za prenos tehnologij (CEETT Platform) in Skladom tveganega kapitala (VC-sklad) za naložbe v slovenska podjetja v zgodnji fazi razvoja bodo omogočili malim in srednjim podjetjem mož-

nost povezovanja z raziskovalnimi institucijami ter financiranja raziskovalnih projektov, razvoja tehnologij in intelektualne lastnine na univerzah in raziskovalnih institucijah. S Skladom zasebnega kapitala za naslavljanje problema nasledstev v slovenskih podjetjih (PE-sklad za nasledstva) pa bodo pomagali tudi pri problemih lastniškega nasledstva v slovenskih podjetjih (predvsem družinskih podjetjih), ki so MSP ali mala podjetja z nižjo tržno kapitalizacijo (small cap).

■ **Posnetek intervjuja s predsednikom uprave SID banke Sibилоm Svilaonom o financiranju podjetij in njihove presoje s pomočjo ODU-standardov si lahko ogledate v medijski knjižnici Tovarne leta (tovarna.finance.si/media).**

Podpiramo razvoj slovenskih industrijskih podjetij!

Strokovni partner: KPMG

Partnerji projekta:

AUDAX • AVASTAR • AVTENTA • BUSINESS SOLUTIONS • CADCAM LAB • EXOR ETI • FANUC ADRIA GENERALI • ISKRATEL • KOLEKTOR • KOPA • METRONIK • RESULT • SID BANKA SIEMENS • SLOVENSKO-NEMŠKA GOSPODARSKA ZBORNICA • SMART COM • SKUPINA STROKA.SI TRACE BS • ZARJA ELEKTRONIKA